

Stiftelsen Institutet för Framtidsstudier
Årsredovisning 2016

Illustratör: Domenico Condello

Innehåll

Inledning	2
Forskningsverksamheten	4
Informationsverksamheten	5
Förvaltningsberättelse 2016	9
Resultaträkning	14
Balansräkning	15
Tilläggsupplysningar och noter	16
Styrelsens underskrifter	21
Revisionsberättelse	22

År 2016

Under året har vi fortsatt att bygga upp forskningsprogrammet *Vilken framtid? Utmaningar och vägval i det 21:a århundradet* med fler forskare och forskningsprojekt. Forskningsprogrammet kan nu sägas pågå med full fart och involverade under året totalt 37 forskare och forskningsassistenter (varav 10 professorer och 6 docenter), att jämföra med 24 under 2015 och 13 vid utgången av 2014. För att kunna utveckla programmet lade institutet extra tid och kraft på forskningsansökningar under 2016 vilket har burit frukt i konkurrensen om forskningsanslag, bl.a. med två anslag från Vetenskapsrådet och två från Wallenbergstiftelsen. Detta och den omfattande publiceringen i tongivande internationella tidskrifter och andra viktiga publiceringssammanhang, visar att institutet bedriver forskning på hög internationell nivå. Institutet har också expanderat sin gästforskarverksamhet där utländska forskare besöker oss under en längre tid, vilket har givit ett värdefullt bidrag till forskarmiljön.

Vår ambition vad gäller den utåtriktade verksamheten har varit fortsatt hög och vi har anordnat 25 öppna forskarseminarier med både svenska och utländska forskare samt hela 15 workshops med internationella deltagare. För att ge fler personer möjlighet att ta del av vår verksamhet har vi under året publicerat 13 videoinspelningar från våra seminarier och 5 podcasts med intervjuer av forskare som besökt oss.

Vi är sedan förra året partner i *International Panel on Social Progress (IPSP)*, som kommer att ge ut en rapport på Cambridge University Press under 2017 med 22 kapitel om sociala, ekonomiska, miljömässiga och politiska utmaningar. Med hjälp av finansiering från Riksbankens Jubileumsfond har vi under året arrangerat 6 workshops med kapitelförfattarna och i samband med dessa arrangerat ett antal öppna föreläsningar. Institutet kommer att översätta och publicera delar av rapporten och en kortare sammanfattning på svenska.

Vi har arrangerat elva utåtriktade aktiviteter i form av seminarier för en bredare publik. För att nå nya målgrupper har vi också samarbetat med andra partners, bl.a. med tankesmedjorna Fri Tanke och Katalys. Vi har även startat en seminarier serie tillsammans med Vetenskapsrådet som vi kallar *Offentliga samtal – forskare möter praktiker*, vilken har rönt stort intresse. Samtliga seminarier har direktsänts och några av dem har spelats in av UR.

Vår enskilt största utåtriktade satsning var heldagskonferensen *Migrationsdagen* som hölls på Hilton hotell i Stockholm och som var ett samarrangemang med Dagens Arbet och Forskning & Framsteg. Konferensen lockade ca 140 deltagare och SVT Forum var där och direktsände. De olika sessionerna sändes sedan vid upprepade tillfällen på Kunskapskanalen under hösten. Inspelningen har även spridits av UR på UR Play där materialet finns tillgängligt under ett halvår, liksom på webbplatsen UR Skola.

Min ambition är att institutet ska ha regelbunden kontakt med politiska företrädare på olika nivåer och hålla dem informerade om institutets forskning. Jag har t.ex. tillsammans med en forskargrupp från institutet givit en föreläsning med efterföljande gruppdiskussioner för Socialdemokraternas riksdagsgrupp där över 100 personer var på plats. Utöver detta har jag presenterat institutet för statssekreterare Karin Röding och träffat den socialdemokratiske gruppleadaren Tomas Eneroth. I oktober bjöd jag in departementssekreterare Elin Swedenborg så att hon skulle kunna bekanta sig med institutet, dess lokaler och medarbetare. Jag har även fortsatt att vara delaktig i RIFO – Sällskapet Riksdagsledamöter och Forskare och har fortsatt arbetet som ledamot i regeringens vetenskapliga råd för hållbar utveckling. Flera av institutets forskare deltog i diskussionerna under politikerveckan i Almedalen och presenterade sin forskning för politiska företrädare under året. Ett exempel är Jan O. Jonssons uppskattade presentation om integration av barn och ungdomar som hölls för Statsrådsberedningen i november.

Gustaf Arrhenius
VD

Forskningsverksamheten

Institutet för Framtidsstudier bedriver policyrelevant tvärvetenskaplig forskning kring viktiga framtidsfrågor och medverkar i det offentliga samtalet med vår seminarieverksamhet och genom de enskilda forskarnas publiceringar samt medverkan vid olika typer av externa seminarier och konferenser. Institutet har en självständig ställning och eftersträvar en bred dialog med olika samhällsaktörer.

Forskningsprogrammet *Vilken framtid? Utmaningar och vägval i det 21:a århundradet*, som ligger till grund för vår forskning under 2015–2020, har kommit igång med full kraft under året både vad gäller forskningsprojekt och anställning av nya forskare. Programmet består av fem olika teman som överlappar varandra. De är alla tvärvetenskapliga och avsedda att engagera forskare från en rad olika discipliner. Avsikten är att försöka framställa policyrelevanta resultat genom kombinationen av teoretiska idéer och empiriskt inriktad forskning.

Temat *Vårt ansvar gentemot framtida generationer* har som målsättning att försöka finna rimliga svar på frågor om hur våra plikter mot framtida generationer är beskaffade och hur vi ska värdera framtida liv och levnadsförhållanden i våra politiska beslut. Inom temat har ett frukostseminarium anordnats om klimatförändringarna efter Paris och två workshops inom projektet *Att värdera framtida liv*. En demograf och en ny post-doc har rekryterats under året.

I temat *Demokrati för det 21:a århundradet* tittar vi närmare på frågor om omfattningen och gränserna för demokratiskt styre, som t.ex. vilka beslut som bör fattas demokratiskt, om vi bör inrätta en ombudsman för framtida generationer, om demokrati bör tillämpas globalt och om vem som ska ha rätt att rösta i vilka frågor. Två utåtriktade seminarier har arrangerats tillsammans med Vetenskapsrådet, ett bokseminarium har genomförts samt fyra workshops. Ett av de stora forskningsprojekten inom temat (om demokratins avgränsningsproblem) har beviljats ytterligare forskningsanslag, denna gång från Marianne och Marcus Wallenbergs stiftelse.

Den tekniska utvecklingen under 2000-talet kommer säkert att bli än mer avgörande än tidigare för vårt sätt att leva. I det tredje temat *Nya teknologier och mänskighetens framtid* är huvudfrågorna vilka forskningsområden inom naturvetenskap, teknik och medicin som är viktigast att prioritera för att undvika det värsta utfallet och hur vi bäst kan använda de verktyg som finns i form av t. ex. riskhantering och scenarioplanering för att öka vår förståelse för hur vi bör väga potentiella risker mot potentiella möjligheter. Ett bokseminarium och två workshops har organiserats inom temat. Institutet har även varit koordinerande part i forskningsprojekt om digitaliseringen av vården vilket bl.a. har resulterat i en forskningsrapport. Under året har vi också fått in externa forskningsanslag inom detta tema (bl.a. två från Vinnova) samt förstärkt det dels genom rekryteringen av professor Olle Häggström, dels genom vice VD Anders Ekholm som har lagt större delen av sin arbetstid här.

I *Diskriminering, sexism och rasism* ser vi närmare på rasbegreppet, på hur diskrimineringens och segregationens mekanismer ser ut och på hur våra implicita föreställningar kan påverka fördomar och stereotyper. Det omfattar även frågan om huruvida positiv särbehandling egentligen är förenlig med idén om att alla ska ha lika möjligheter och om hur vi i Sverige kan identifiera förekomsten av diskriminering utan att använda oss av just "ras". En heldags-

konferens, ett frukostseminarium och tre workshops har arrangerats under året. Inom detta tema har forskare fått medel från bl.a. Vetenskapsrådet och Forte, vilket kommer att möjliggöra en förstärkning av forskningen här. Under året har vi också arbetat med ett uppdrag från Diskrimineringsombudsmannen som handlar om möjligheten att ta fram verktyg för att inhämta jämlikhetsdata för att kartlägga hur diskriminering påverkar afrosvenskars lika rättigheter och möjligheter.

Temat *Jämlikhet* har som syfte att utreda en rad olika frågor som rör såväl jämlikhetsbegreppet som relaterade begrepp och idéer som t.ex. fattigdom och dess konsekvenser, kriminalitet, konkurrens, medborgarlön och skolans roll för lika möjlighet. Tre större projekt pågick inom temat under året, bl.a. ett om socioekonomisk och etnisk ojämlikhet, och ett om våldsbejakande organisering. Tre utåtriktade aktiviteter och fyra workshops genomfördes under året.

Sedan några år är World Values Surveys (WVS) internationella sekretariat förlagt till oss. Deras data från standardiserade frågeformulär vid nationella undersökningar gör det möjligt att analysera demokratiutvecklingen i världen, människors uppfattning om mänskliga rättigheter, synen på åldrande, ungas plats i samhället, korruption, förtroende visavi samhällets organ och många andra förhållanden av betydelse för våra samhällens framtida utveckling. Under året har vi utvecklat vårt engagemang i WVS genom att bli deras hubb för Norden.

Informationsverksamheten

Den utåtriktade kommunikationen bygger framför allt på forskning som sker på de områden som forskningsprogrammet omfattar, men institutet kan också lyfta fram andra viktiga framtidsfrågor. Informationsverksamheten syftar dessutom till att stärka institutets ställning inom forskarvärlden.

Forskarseminarier och workshops

Under året har 25 forskarseminarier anordnats med forskare från en rad olika universitet i framför allt Europa, men även från USA och Australien. I anslutning till en del av seminarierna gjordes intervjuer, bl.a. med Daniel Wikler (on smoking and health), Will Kymlicka (solidarity in diverse societies), Richard Bradley (on climate change assessments and policy decision making) som lades ut som podcasts på vår webbplats. Seminarierna besöktes av forskare från såväl institutet som andra organisationer.

Förutom forskarseminarierna har vi arrangerat 15 workshops med internationella deltagare. En del av dessa har varit öppna eller delvis öppna för deltagande för andra än bara speciellt inbjudna. Sex av dem var workshops som rörde kapitel i International Panel on Social Progress (IPSP) rapport som utkommer 2017.

Utåtriktade seminarier

Under året har vi arrangerat eller varit medarrangörer vid elva aktiviteter som vänt sig till en bredare publik, varav tre frukostseminarier, två eftermiddags/kvällsseminarier och en heldagskonferens med betalande publik. Tre av seminarierna har haft kopplingar till nytugivna böcker.

Tre större seminarier anordnades i samarbete med Vetenskapsrådet i en nystartad serie som vi kallar *Offentliga samtal – forskare möter praktiker*. Samtliga har direktsänts via Bambuser på vår webbplats www.iffs.se.

Följande utåtriktade seminarier arrangerades under året:

- *Offentliga samtal: Våldet minskar men brottsanmälningarna ökar – hur går det ihop?* den 9 februari på Nalen. Seminariet arrangerades tillsammans med Vetenskapsrådet. UR spelade in och materialet gjordes tillgängligt i UR:s webbkanaler.
- *Vetenskap, teknologi och mänsklighetens framtid* den 15 februari på Svea Konferens och Matsal med Olle Häggströms bok "Here Be Dragons: Science, Technology and the Future of Humanity" som utgångspunkt. Seminariet arrangerades ihop med Fri Tanke.
- *Det hotade universitetet*. Frukostseminarium på Institutet för Framtidsstudier den 15 mars om boken: "Det hotade universitetet". Seminariet arrangerades tillsammans med Dialogos förlag.
- *Klimatförändringarna efter Paris – vad gör vi nu?* Frukostseminarium på Institutet för Framtidsstudier den 5 april. Arrangörer var Institutet för Framtidsstudier, Stockholm Resilience Centre och regeringens vetenskapliga råd för hållbar utveckling.
- *Hur står det till med synen på kunskap i den svenska skolan?* den 13 april på Epicenter. Institutet för Framtidsstudier arrangerade i samarbete med Fri tanke.
- *Offentliga samtal: Näthatet och demokratin. Om konsekvenserna av det nya medielandskapet* den 19 maj i Mahognysalen på Citykonditoriet. Seminariet arrangerades tillsammans med Vetenskapsrådet.
- *Offentliga samtal: Vem vill bli politiker?* I stora salen på Nalen den 16 september. Seminariet arrangerades tillsammans med Vetenskapsrådet.
- *Migrationsdagen*. Ett heldagsseminarium den 5 oktober på Hilton hotell. Arrangerat av Institutet för Framtidsstudier, Dagens Arbete och Forskning & Framsteg. Filmades av SVT Forum och UR.
- *Den nya ojämlikheten och fördelningspolitiken som försvann*. Föredrag av Keith Banting. Kvällsseminarium den 7 november. Arrangerat av Institutet för Framtidsstudier, Katalys och ABF Stockholm.
- *Kön som merit?* Ett frukostseminarium arrangerat av och på Institutet för Framtidsstudier den 16 november.
- *Hoten mot freden - inte alltid det man förväntar sig*, Bokrelease för Riksbankens Jubileumsfonds årsbok "Krig/Fred" med mingel arrangerat av och på Institutet för Framtidsstudier den 28 november.

Medverkan vid externa utåtriktade seminarier, konferenser och möten

Förutom våra egna arrangemang medverkar även våra forskare vid andra externt arrangerade seminarier och konferenser. Vår VD Gustaf Arrhenius var inbjuden Tore Browaldh-talare vid Handelshögskolan i Göteborg. Han var även inbjuden talare vid Makro Sveriges Samhälls-ekonomiska forum i Sandhamn. Vice VD Anders Ekholm är en ofta anlita föredragshållare och i Almedalen medverkade han t.ex. vid tolv olika seminarier. Bland andra medverkande under Almedalsveckan kan nämnas Gustaf Arrhenius, Christoffer Carlsson, Christofer Edling, Karim Jebari, Folke Tersman samt Anna Tyllström. Under Bok- och Biblioteksmässan medverkade Gustaf Arrhenius, Karim Jebari och Folke Tersman vid olika seminarier.

Webbplatsen www.iffs.se

I början av året flyttade vi över webbplatsen till en ny plattform för att bättre kunna fortsätta växa och utvecklas. Vi har satsat på en IF Play-sida då vi har fortsatt att filma våra seminarier för bättre tillgänglighet för alla som inte har möjlighet att delta fysiskt vid seminarierna. I samband med flera av forskarseminarierna har även intervjuer gjorts med föredragande forskare. Intervjuerna har sedan lagts ut som podcasts på webbplatsen. Vi hoppas kunna vidareutveckla det senare under nästa år. Bland andra förbättringar kan nämnas en ny och utökad sökfunktion, relaterade sidor samt prenumeration och installation av den uppläsande hjälpmedelstjänsten "Talande webb". Det senare som ett första steg i att öka tillgängligheten på webbplatsen. Vi har även låtit Funka göra en expertgranskning för att försöka få en översiktlig bild av tillgängligheten. Resultatet av den rapporten med förslag på förbättringar kommer vi att arbeta vidare med under kommande år.

Publiceringar

Vi har gett ut två forskningsrapporter i egen regi: *Forskningsrapport 2016:1 Att lämna våldsbejakande extremism. En kunskapsöversikt* av Christoffer Carlsson samt *Forskningsrapport 2016:2 Bortom IT. Om hälsa i en digital tid* med flera författare varav Anders Ekholm och Karim Jebari från institutet. Den senare kommer att lanseras under 2017.

Institutets medarbetare har även deltagit med texter till andra organisationers informationskanaler, som t.ex. Moa Bursell i Diskrimineringsombudsmannens rapportserie och Karim Jebari och Anders Ekholm i Digitaliseringskommissionens temarapport.

Forskarna har blivit publicerade i peer-reviewed vetenskapliga tidskrifter, antologier och encyklopedier som bland annat *Theoria*, *Sociological Science*, *American Behavioral Scientist*, *Journal of European Labor Studies*, *Mind*, *Journal of Youth and Adolescence*, *Journal of Political Power*, *PLOS ONE*, *Social Indicators Research*, *Human Nature*, *Social Science and Medicine*, *Social Science Research*, *Noûs*, *International Review of Social Research*, *Synthese*, *Politics & Policy*, Routledge, Wiley-Blackwell och Oxford University Press.

Mediegenomslag

Våra forskare har förekommit på olika debattsidor under året; på DN debatt med "En nationell mobilisering mot det grova våldet krävs" (Amir Rostami m.fl.), i fyra repliker i Dagens Nyheter debatt till "Eliten satte den demokratiska lyhörddheten på undantag" (Gustaf Arrhenius, Ludvig Beckman m.fl.), "Våga välj ett starkare akademiskt ledarskap" (Gustaf Arrhenius m.fl.) "Vill vi verkligen ha en lag där vi sorteras efter kön?" (Katharina Berndt Rasmussen) och "Kriminalisering av medlemskap bara symbolpolitik" (Amir Rostami m.fl.), i Svenska Dagbladet debatt med "Sänk hellre kostnad än lön för nyanlända" (Anders Ekholm), Aftonbladet debatt med "Så lyckades de bryta skolans segregation" (Gustaf Arrhenius m.fl.) och Dagens Samhälle debatt med "Krafttag krävs för att digitalisera vården" (Anders Ekholm m.fl.).

Vår heldagskonferens om migration i oktober filmades av både SVT Forum och UR Play. Konferensen uppmärksammades i podcasts som Arenas "Pengar och Politik" och "Lilla Drevet". Innehållet under dagen spreds i stor omfattning på Twitter under hashtagen #migdagen16#.

Forskningsrapport 2016:1 om våldsbevakande extremism lanserades under Almedalsveckan och omnämndes i Sydsvenska dagbladet, Helsingborgs dagblad, Aftonbladet, Gefle dagblad, Expressen och Vetlanda-Posten. När diskussionen om återvändare blossade upp under hösten blev Christoffer Carlsson också intervjuad om ämnet i bl.a. Ekot och Studio Ett.

I etermedia har även Anna Tyllström och Amir Rostami medverkat i Ekot, Gustaf Arrhenius och Karim Jebari i Filosofiska rummet samt Pontus Strimling i Fjärde uppgiften. Våra forskare har uttalat sig i tv och radio vid trettioåret tillfällen om bl.a. svenska värderingar, genteknik, integration och artificiell intelligens.

Institutets Facebook-sida används också för att sprida information om institutets forskare, forskning och aktiviteter, liksom för att uppmuntra framtidsperspektivet på de områden som omfattas av forskningsprogrammet. Antalet följare har här under 2016 ökat från ca 500 till knappt 1 000.

Förvaltningsberättelse 2016

1973 inrättade regeringen sekretariatet för framtidsstudier, som till en början var underställt statsrådsberedningen. 1987 beslutade regeringen att inrätta ett fristående institut för framtidsstudier och den nuvarande självständiga stiftelsen, Institutet för Framtidsstudier (organisationsnummer 802013-3198), etablerades. Vid ombildningen fick verksamheten formen av en stiftelse under Statsrådsberedningen. År 1994/1995 överfördes ansvaret till Utbildningsdepartementet.

Institutets uppdrag

Institutet för Framtidsstudier har enligt stadgarna till uppgift att i egen regi, eller tillsammans med andra, ”bedriva framtidsstudier, långsiktig analys och därmed sammanhängande verksamhet för att därigenom stimulera till en öppen och bred diskussion om framtida hot och möjligheter i samhällsutvecklingen”. Institutet ska inom sitt verksamhetsområde samarbeta med myndigheter, organisationer, institutioner, företag och enskilda, såväl i Sverige som internationellt. Institutet har en självständig ställning och eftersträvar en bred dialog med olika samhällsaktörer. Verksamheten vägleds av ett forskningsprogram om fyra till sex år.

Väsentliga händelser under året

Vi har genom ett anslag från Riksbankens Jubileumsfond finansierat sex kapitel i International Panel on Social Progress (IPSP) expertrapport som kommer att ges ut år 2017.

Catharina Elmsäter-Svärd, f.d. statsråd och egen företagare, är ny styrelseordförande under perioden 2016–2021. Hon efterträdde f.d. statsrådet Bengt Westerberg.

Den nya administrativa chefen, Kristina Unger, tillträdde tjänsten under februari. Hon efterträdde Eva Koff som gick i pension.

Under augusti–september gjordes en omfattande ventilationsbyggnation i våra lokaler för att bättre kunna utnyttja våra konferenslokaler för utåtriktade aktiviteter.

I syfte att förbättra arbetsmiljö och miljö har vi satsat på en del uppgradering och rörelsestyrd el i konferensrummet och övriga allmänna lokaler.

Finansiering

Under 2016 tillfördes institutet medel från olika finansiärer. Intäkterna från statsbudgeten uppgick till 19 966 tkr. Därtill kom under 2016 externa forskningsanslag på 10 447 tkr. Externa forskningsuppdrag och övriga intäkter uppgick till 4 166 tkr. Till verksamheten fördes 5 785 tkr i form av ingående balans för externa projektmedel.

Anslagsfinansiering

Institutets regleringsbrev anger att det av årsredovisningen bör framgå hur statsbidraget använts. Nedan visas nettokostnaderna som täckts av statsbidraget och skiljer sig därmed mot resultaträkningen och tidigare års uppställningsform. Administrativa avgifter och övriga intäkter bär en del av kostnaderna.

Intäkter anslagsfinansierat i tkr.	2016	2015	2014
Statsbidrag	19 966	19 960	20 202
Summa finansiering	19 966	19 960	20 202
Fördelning av kostnader			
Ledning	-3 156	-3 097	-2 174
Vice VD	-1 019	-921	-805
Administration	-3 037	-3 264	-2 979
Förvaltning/datakostnader	-2 769	-2 545	-2 091
Lokalkostnader	-5 276	-5 009	-4 383
Information, publikationer och webb	-1 967	-2 299	-1 871
Forskningsinriktad verksamhet	-5 142	-3 731	-1 911
Avskrivningar och finansiellt resultat	-258	-11	-241
Summa	- 22 624	-20 877	-16 455

Övrig finansiering	2016	2015	2014
Ingående balans	5 785	3 537	6 776
Externa forskningsanslag ¹⁾	10 447	10 264	14 682
Externa forskningsuppdrag	3 559	402	279
Övriga intäkter	607	624	511
Förutbetalda medel	-6 306	-5 785	-3 537
Summa	14 092	9 042	18 711

¹⁾ Varav uttagna administrativa avgifter   1 800   2 303   2 527

Flerårsöversikt

	2016	2015	2014	2013	2012
Rörelsens huvudintäkter	29 892	27 976	38 122	40 787	35 191
Balansomslutning	32 387	31 370	27 501	24 674	16 083
Soliditet	69 %	74 %	79 %	63 %	51 %

Styrelsen och VD

Institutet leds av en styrelse med säte i Stockholm. Styrelsen består av nio ledamöter som utses av regeringen. Styrelsen hade tre protokollförda styrelsesammanträden under året. Kommunikationschef Anna Nilsson avsåg sig sitt styrelseuppdrag under året. Hon efterträds av riksdagsledamot Berit Högman fr.o.m. 2017. Journalist Göran Rosenberg och docent Annika Sundén fick förlängda förordnanden och kvarstår som ledamöter t.o.m. år 2018.

VD är Gustaf Arrhenius. Han är även professor i praktisk filosofi vid Stockholms universitet.

Personal och övriga resurser

Under året bestod personalen av totalt 45 medarbetare (varav flera deltidsanställda), fördelat på 21 kvinnor, varav 8 i administrationen, och 24 män (motsvarande antal för år 2015 var 13 kvinnor, varav 6 i administrationen, och 18 män, varav 1 i administrationen). Räknat på årsarbetskraft var fördelningen 11,1 för kvinnor och 9,3 för män (År 2015 var fördelningen 8,9 kvinnor 8,8 män). Institutet eftersträvar en bra representation både vad gäller kön och etnicitet.

Institutsledning och kansli

Ledningsgruppen bestod under året av Gustaf Arrhenius (VD), Krister Bykvist (tjänstledig 2016-08-01--2017-07-31)/Ludvig Beckman (Forskningsledare), Anders Ekholm (Vice VD med särskilt ansvar för policyfrågor), Erika Karlsson (Informatör), Eva Koff (t.o.m. 2016-02-15)/Kristina Unger (Administrativ chef), Carina Mood (Forskningsledare), Sabina Nilsson (VD-assistent), Stefan Svallfors (Forskningsledare) och Folke Tersman (Forskningsledare).

Institutets kansli bestod av den Administrativa chefen Eva Koff/Kristina Unger, Administratören Helen de Canésie, Projektadministratören Sara Grönroos, Informatören Erika Karlsson, VD-assistenten Sabina Nilsson, Ekonomiadministratören Ulrika Norlander och Receptionisten Karita Sirén.

Ekonomiansvar

Eva Koff var ekonomiansvarig t.o.m. 2016-02-15 och därefter övertog Kristina Unger ekonomiansvaret. Ove Olsson är revisor.

Forskningspersonal

Under året var totalt 37 forskare och forskningsassistenter anställda på kortare eller längre tid. Av dessa var de flesta forskare disputerade varav 10 professorer och 6 docenter. Många, ff.a. de seniora forskarna, har tjänstgöring på institutet kombinerat med viss tjänstgöring på något universitet eller motsvarande. Dessutom har institutet haft 4 projektforskare utan lön (motfinansiering från andra institutioner) och 8 timanställda forskningsassistenter. Institutet har även byggt upp ett gästforskarprogram och under året har vi haft längre besök av

10 gästforskare, de flesta från utländska institutioner. Slutligen har vi 26 affilierade forskare som samarbetar med institutet i varierande grad. Det kan handla om att de leder forskning eller projekt vid institutet, samarbetar med forskare på institutet om framställningen av framtida projektansökningar, eller regelbundet kommer till institutet som gästforskare.

Resultaträkning

INTÄKTER	2016	2015
Rörelsens huvudintäkter		
Rörelsens huvudintäkter, <i>not. 1</i>	29 892	27 976
Rörelsens sidointäkter		
Sidointäkter, <i>not. 2</i>	4 166	1 026
SUMMA INTÄKTER	34 057	29 003
KOSTNADER		
Rörelsens kostnader		
Övriga externa kostnader, <i>not. 3, not. 4</i>	-15 911	-10 961
Personalkostnader, <i>not. 5, not. 6</i>	-18 755	-16 687
Avskrivningar, <i>not. 7</i>	-306	-291
SUMMA KOSTNADER	-34 972	-27 938
RÖRELSERESULTAT	-914	1 065
Finansiella intäkter och kostnader, <i>not. 8</i>		
Ränteintäkter och avkastning placeringar	49	129
Räntekostnader och valutaförlust/vinst	-1	151
Summa resultat från finansiella investeringar	48	280
RESULTAT EFTER FINANSIELLA INTÄKTER OCH KOSTNADER	-866	1 345
REDOVISAT RESULTAT	-866	1 345

Balansräkning

TILLGÅNGAR	2016	2015
Anläggningstillgångar		
Materiella anläggningstillgångar		
Inventarier, övriga anläggningstillgångar, <i>not. 7</i>	1 064	832
Summa materiella anläggningstillgångar	1 064	832
Finansiella anläggningstillgångar, <i>not. 9</i>		
Värdepapper	17 075	14 096
Summa finansiella anläggningstillgångar	17 075	14 096
Summa anläggningstillgångar	18 139	14 928
Omsättningstillgångar		
Fordringar, <i>not. 10</i>		
Kundfordringar	603	186
Övriga fordringar	688	891
Upplupna intäkter, förutbetalda kostnader	2 159	1 728
Summa fordringar	3 450	2 805
Kassa och bank		
Kassa och bank, <i>not. 11</i>	10 798	13 637
Summa kassa och bank	10 798	13 637
Summa omsättningstillgångar	14 248	16 442
SUMMA TILLGÅNGAR	32 387	31 370
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER		
Eget kapital, <i>not. 12</i>		
Eget kapital	-23 072	-21 727
Årets resultat	866	-1 345
Summa eget kapital	-22 206	-23 072
Kortfristiga skulder, <i>not. 13</i>		
Leverantörsskulder	-1 025	-915
Kortfristiga skulder	-545	-366
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	-8 611	-7 017
Summa kortfristiga skulder	-10 181	-8 299
SUMMA SKULDER OCH EGET KAPITAL	-32 387	-31 370

Tilläggsupplysningar och noter

Belopp i tkr.

Redovisnings- och värderingsprinciper

Allmänt

Redovisningsprinciper

Årsredovisningen har upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och BFNAR 2012:1 Årsredovisning och koncernredovisning (K3).

Principerna är oförändrade mot tidigare år.

Fördelningen av intäkter och kostnader har ändrats och därför har jämförelsesiffrorna räknats om.

Värderingsprinciper

Värdering fordringar och skulder

Fordringarna har upptagits till det belopp som efter individuell prövning beräknas bli betalt. I de fall faktura eller motsvarande inkommit efter fastställd brytdag (2016-12-31) eller när fordrings- eller skuldbelopp inte är exakt känt när bokslutet upprättats, redovisas beloppen som periodavgränsningsposter. Okända skulder och fordringar som inkommit bokförs på 2017.

Intäkter

Statliga stöd

Statliga stöd intäktsförs vid den tidpunkt när det har bedömts som rimligt att anta att bidraget kommer att erhållas och samtliga villkor kommer att uppfyllas. Stöd som inte är förknippat med återbetalningsskyldighet intäktsförs alltid.

Stöd som är förenat med återbetalningsskyldighet intäktsförs endast om det med hög grad av sannolikhet kan bedömas att stödet inte kommer att återkrävas. Statliga stöd som avser förvärv av tillgång ska reducera tillgångens anskaffningsvärde.

Projektbidrag

Projektbidrag intäktsförs vid den tidpunkt när det har bedömts som rimligt att anta att bidraget kommer att erhållas och samtliga villkor kommer att uppfyllas.

Övriga sidointäkter

Inkomsten redovisas till det verkliga värdet av vad som erhållits eller kommer att erhållas.

Stiftelsen redovisar därför inkomst till nominellt värde (fakturabelopp eller motsvarande) om ersättningen erhålls i likvida medel direkt vid leverans.

Materiella anläggningstillgångar

Anläggningstillgångar skrivs av linjärt över den bedömda ekonomiska livslängden. Avskrivning görs det år tillgången tas i drift med det belopp som motsvarar avskrivningar för den del av räkenskapsåret som berörs.

Avskrivningstider: Datorer 3 år, maskiner 3 år, inventarier 5 år, telefoni 2 år, investering i annans fastighet 3 år.

Finansiella instrument

Finansiella instrument värderas utifrån anskaffningsvärde.

Finansiella tillgångar och finansiella skulder redovisas när företaget blir part i det finansiella instrumentets avtalsmässiga villkor. Finansiella tillgångar tas bort från balansräkningen när den avtalsenliga rätten till kassaflödet från tillgången upphör eller regleras, eller när de risker och fördelar förknippade med tillgången överförs till annan part. Finansiella skulder tas bort från balansräkningen när den avtalade förpliktelsen fullgörs eller upphör. Kundfordringar värderas till anskaffningsvärde med avdrag för befarade förluster. Leverantörsskulder och andra icke-räntebärande skulder värderas till nominella belopp. Finansiella anläggningstillgångar och finansiella långfristiga skulder samt räntebärande kortfristiga finansiella fordringar och skulder värderas såväl vid första redovisningstillfället som i efterföljande värdering till upplupet anskaffningsvärde, vilket normalt är detsamma som verkligt värde (transaktionsvärdet) vid anskaffningstidpunkten med tillägg av direkt hänförliga transaktionsutgifter såsom courtage.

Finansiella anläggningstillgångar

Huvuddelen av portföljen ska vara investerad i fonder med god riskspridning samtidigt som risken ska begränsas så att kravet på intakt kapital kan uppfyllas. Placeringsrådet som hanterar ändringar i portföljen består av VD och valda styrelseledamöter. Värderat till anskaffningsvärde.

Nedskrivning av finansiell anläggningstillgång

Per varje balansdag bedömer företaget om det finns indikationer på nedskrivningsbehov. Bedömningen görs individuellt post för post.

Leasing

Samtliga leasingavtal kostnadsförs linjärt över leasingperioden.

Ersättningar till anställda

Ersättning till anställda i form av löner, betald semester, betald sjukfrånvaro m.m. samt pensioner redovisas i takt med intjänandet. Beträffande pensioner och andra ersättningar efter avslutad anställning klassificeras dessa som avgiftsbestämda eller förmånsbestämda pensionsplaner. Det finns inga övriga långfristiga ersättningar till anställda.

Ersättning vid uppsägning

Ersättning vid uppsägning, i den omfattning ersättningen inte ger stiftelsen några framtida ekonomiska fördelar, redovisas som en skuld och en kostnad när stiftelsen har en legal eller informell förpliktelse att lämna ersättningar till anställda som avslutar sin anställning.

Pensioner förmånsbestämda

Pensionsavgifter, kostnadsförs löpande.

Pensioner avgiftsbestämda

Avgifter för avgiftsbestämda pensionsplaner kostnadsförs löpande.

Not 1.

Rörelsens huvudintäkter	2016	2015
Erhållna statsbidrag	19 966	19 960
Erhållna bidrag projekt	10 447	10 264
Förutbetalda och upplupna bidrag	-6 306	-5 785
Ingående balans Erhållna bidrag projekt	5 785	3 537
Summa rörelsens huvudintäkter	29 892	27 976

Not 2.

Rörelsens sidointäkter	2016	2015
Uppdragsintäkter	3 315	772
Övriga intäkter	851	254
Summa rörelsens sidointäkter	4 166	1 026

Not 3.

Rörelsens kostnader	2016	2015
Rörelsens kostnader externa projekt	0	-116
Lokalkostnader	-5 274	-4 728
Övriga kostnader, inkl. rekviderade medel	-10 637	-6 117
Summa rörelsens kostnader	-15 911	-10 961

Not 4.

Leasingavtal - operationell leasing	2016	2015
Under året har stiftelsens leasingavgifter uppgått till	-5 265	-4 671
Varav lokalhyra	-4 837	-4 261
Framtida minimileasingavtal för icke uppsägningsbara leasingavtal förfaller till betalning enligt följande		
Inom 1 år	5 325	34
Mellan 2 till 5 år	12 088	4 637

Not 5.

Löner, ersättningar, sociala kostnader och pensionskostnader har utgått till följande belopp	2016	2015
Lön och ersättningar	-12 618	-11 118
Sociala avgifter	-4 324	-3 707
Pensionskostnader	-1 555	-1 676

För verkställande direktören gäller en uppsägningstid på sex månader vid egen uppsägning. Vid uppsägning från Institutet för Framtidsstudiers sida har VD rätt till ett avgångsvederlag motsvarande 12 månadslöner och avräknas ej mot andra inkomster. Mellan Institutet och andra ledande befattningshavare gäller Institutets kollektivavtal. VD Gustaf Arrhenius har haft följande styrelseuppdrag under året: Forskning & Framsteg, Jämlikhetsfonden, Stockholm Centre for Ethics and War.

Not 6.

Antal årsarbetskraft	2016	2015
Medelantal anställda har varit	20,4	17,7
varav kvinnor	11,1	8,9
varav män	9,3	8,8
Antal årsarbetskraft bygger på betalda närvarotimmar relaterade till normal arbetstid. Institutet har många deltidsanställda.		

Not 7.

Materiella anläggningstillgångar	2016	2015
Ingående anskaffningsvärde	7 186	6 689
Årets inköp	538	769
Försäljning/utrangering	-33	-272
Utgående anskaffningsvärde	7 691	7 186
Ingående avskrivningar	-6 354	-6 265
Årets avskrivningar	-306	-291
Försäljning/utrangering	33	202
Utgående avskrivningar	-6 627	-6 354
Bokfört restvärde	1 064	832

Not. 8

Finansiella intäkter och kostnader	2016	2015
Ränteintäkter	49	129
Räntekostnader	-1	-9
Valutakursdifferenser	0	145
Realisationsresultat	0	14
Summa finansiella intäkter och kostnader	48	280

Not. 9

Finansiella anläggningstillgångar	2016	2015
Värdepapper		
SEB Total Potential Blandfond	2 808	2 808
SEB Etisk Global Indexfond	2 277	2 288
SEB Total Försiktig Blandfond	11 990	9 000
Summa finansiella anläggningstillgångar	17 075	14 096

Ingående anskaffningsvärde	14 096	5 013
Årets inköp	3 000	9 308
Försäljning	-21	-226
Bokfört värde	17 075	14 096

Not. 10

Fordringar	2016	2015
Kundfordringar	603	186
Rikskuponger/Reseförskott/Outredda medel	34	-18
F-skatt	590	590
Skattekonto	64	319
Interimsfordringar	92	0
Förutbetalda hyror	1 228	1 201
Förutbetalda leasingavgifter	0	17
Förutbetalda övriga kostnader	481	343
Upplupna bidrag och övriga fordringar	358	167
Summa fordringar	3 450	2 805

Not. 11

Kassa och bank	2016	2015
Kassa	4	6
Plusgirot	3 608	1 989
Bank	7 186	11 642
Summa kassa och bank	10 798	13 637

Not. 12

Eget kapital	2016	2015
Eget kapital	-23 072	-21 727
Årets resultat	866	-1 345
Summa fritt eget kapital	-22 206	-23 072

Not. 13

Kortfristiga skulder	2016	2015
Leverantörsskulder	-1 025	-915
Momsredovisning	-206	35
Övrig kortfristig skuld	0	-87
Personalens källskatt	-339	-314
Interimsskulder	-1 004	-140
Förutbetalda bidrag	-6 664	-5 988
Upplupna semesterlöner	-178	-134
Upplupna arbetsgivaravgifter, semesterlöner	-55	-42
Upplupna arbetsgivaravgifter	-350	-339
Upplupen löneskatt	-360	-375
Summa kortfristiga skulder	-10 181	-8 299

Stiftelsen Institutet för Framtidsstudiers årsredovisning ger en översikt över hur institutet utfört sina uppgifter.

Styrelsens underskrifter

Stockholm 2017-02-20

Catharina Elmsäter-Svärd

Fd. statsråd och egen företagare, ordförande

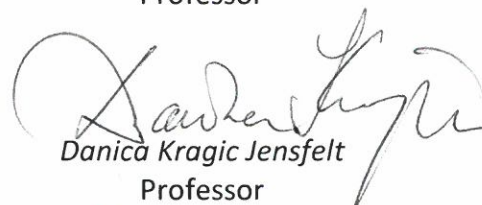
Berit Högman
Riksdagsledamot (s)

Sverker Jagers
Professor

Arne Kaijser
Professor

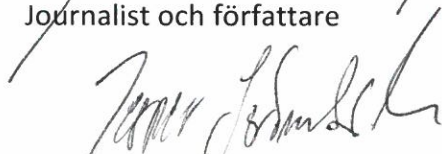
Danica Kragic Jensfelt
Professor

Göran Rosenberg
Journalist och författare

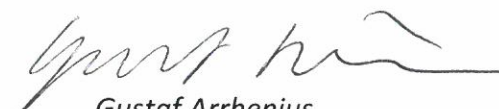
Rebecca Stern
Docent

Jesper Strömbäck
Professor

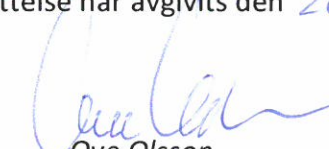

Annika Sundén
Docent

Gustaf Arrhenius
VD

Revisors påteckning
Min revisionsberättelse har avgivits den 20/2 2017

Ove Olsson
Auktoriserad revisor

REVISIONSBERÄTTELSE

Till styrelsen i Stiftelsen Institutet för Framtidsstudier
Org.nr. 802013-3198

Rapport om årsredovisningen

Uttalanden

Jag har utfört en revision av årsredovisningen för Stiftelsen Institutet för Framtidsstudier för år 2016.

Enligt min uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av stiftelsens finansiella ställning per den 31 december 2016 och av dess finansiella resultat för året enligt årsredovisningslagen.

Grund för uttalanden

Jag har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisionssed i Sverige. Mitt ansvar enligt dessa standarder beskrivs närmare i avsnittet "Revisorns ansvar". Jag är oberoende i förhållande till stiftelsen enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort mitt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Jag anser att de revisionsbevis jag har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för mina uttalanden.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för att årsredovisningen upprättas och att den ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen. Styrelsen och verkställande direktören ansvarar även för den interna kontroll som de bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel.

Vid upprättandet av årsredovisningen ansvarar styrelsen och verkställande direktören för bedömningen av stiftelsens förmåga att fortsätta verksamheten. De upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om styrelsen och verkställande direktören avser att likvidera stiftelsen, upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ till att göra något av detta.

Revisorns ansvar

Mina mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel, och att lämna en revisionsberättelse som innehåller mina uttalanden. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller fel och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen.

Som del av en revision enligt ISA använder jag professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- identifierar och bedömer jag riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för mina uttalanden. Risker för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på fel, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfalskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.
- skaffar jag mig en förståelse av den del av stiftelsens interna kontroll som har betydelse för min revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala mig om effektiviteten i den interna kontrollen.
- utvärderar jag lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i styrelsens och verkställande direktörens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.
- drar jag en slutsats om lämpligheten i att styrelsen och verkställande direktören använder antagandet om fortsatt drift vid upprättandet av årsredovisningen. Jag drar också en slutsats, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, om huruvida det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om stiftelsens förmåga att fortsätta verksamheten. Om jag drar slutsatsen att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, måste jag i revisionsberättelsen fästa uppmärksamheten på upplysningarna i årsredovisningen om den väsentliga osäkerhetsfaktorn eller, om sådana upplysningar är otillräckliga, modifiera uttalandet om årsredovisningen. Mina slutsatser baseras på de revisionsbevis som inhämtas fram till datumet för revisionsberättelsen. Dock kan framtida händelser eller förhållanden göra att en stiftelse inte längre kan fortsätta verksamheten.
- utvärderar jag den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsredovisningen, däribland upplysningarna, och om årsredovisningen återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.

Jag måste informera styrelsen om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Jag måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland de betydande brister i den interna kontrollen som jag identifierat.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Uttalande

Utöver min revision av årsredovisningen har jag även utfört en revision av styrelsens och verkställande direktörens förvaltning för Stiftelsen Institutet för Framtidsstudier för år 2016.

Enligt min uppfattning har styrelseledamöterna och verkställande direktören inte handlat i strid med stiftelselagen, stiftelseförordnandet eller årsredovisningslagen.

Grund för uttalande

Jag har utfört revisionen enligt god revisionsred i Sverige. Mitt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet "Revisorns ansvar". Jag är oberoende i förhållande till stiftelsen enligt god revisionsred i Sverige och har i övrigt fullgjort mitt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Jag anser att de revisionsbevis jag har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för mitt uttalande.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för förvaltningen enligt stiftelselagen och stiftelseförordnandet.

Revisorns ansvar

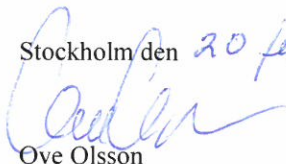
Mitt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed mitt uttalande, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon styrelseledamot eller verkställande direktören i något väsentligt avseende:

- företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningsskyldighet mot stiftelsen, eller om det finns skäl för entledigande, eller
- på något annat sätt handlat i strid med med stiftelselagen, stiftelseförordnandet eller årsredovisningslagen.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionsred i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningsskyldighet mot stiftelsen.

Som en del av en revision enligt god revisionsred i Sverige använder jag professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Granskningen av förvaltningen grundar sig främst på revisionen av räkenskaperna. Vilka tillkommande granskningsåtgärder som utförs baseras på min professionella bedömning med utgångspunkt i risk och väsentlighet. Det innebär att jag fokuserar granskningen på sådana åtgärder, områden och förhållanden som är väsentliga för verksamheten och där avsteg och överträdelser skulle ha särskild betydelse för stiftelsens situation. Jag går igenom och prövar fattade beslut, beslutsunderlag, vidtagna åtgärder och andra förhållanden som är relevanta för mitt uttalande.

Stockholm den 20 feb - juni 2017

Ove Olsson

Auktoriserad revisor

Stiftelsen Institutet för Framtidsstudier
Box 591
101 31 Stockholm
Tel: 08-402 12 00
E-post: info@iffs.se
Webbplats: www.iffs.se
Organisationsnummer: 802013-3198

